

О. П. Глазова, Н. М. Дика

Українська мова

КОМПЛЕКСНЕ ВИДАННЯ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО ТА ДПА

За чинною програмою ЗНО

Ізд. № 1000-000000000000
ЕПБ. Укр. мови та літератури

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2019

УМОВНІ ПОЗНАЧКИ

- — Запам'ятайте!
- — Зверніть увагу!
- — Занотуйте!
- — Опрацюйте додатково!

Глазова О. П.

Г52 Українська мова : Комплексне видання для підготовки до ЗНО та ДПА / О. П. Глазова, Н. М. Дика. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. — 320 с.

ISBN 978-617-656-875-9.

Посібник містить теоретичний матеріал, комплекс вправ і завдань, а також типові тести для підготовки до ЗНО. Правильність виконання завдань можна звірити з поданими наприкінці посібника відповідями до тестів.

Теоретичний матеріал структуровано відповідно до чинної програми ЗНО, що дає змогу здійснювати підготовку вже із 5 класу як самостійно, так і на уроках української мови.

Видання адресовано абітурієнтам, учням та вчителям української мови.

УДК 811.161.2(075.3+079.1)

ISBN 978-617-656-875-9

© Глазова О. П., Дика Н. М., 2019
© Видавничий дім «Освіта», 2019
© ТОВ «СИЦІЯ», 2019

Дорогий учню! Люба ученице!

Завдання цієї книжки — не лише узагальнити й систематизувати вивчене вами на уроках української мови.

Посібник допоможе замислитися: де і як ви зможете здобуті знання використати? У який спосіб і за яких обставин застосувати вміння? І головне: як впливатиме на все наступне життя якісна мовна освіта? Як змінюватиме вашу долю добре знання мови і гарне володіння мовленням?

Чому *впливатиме*, а не *вплине*? *Змінюватиме*, а не *змінить*? Та тому що обставини вашого життя безупинно змінюються. Незмінною залишатиметься лише роль спілкування — на розвиток подій воно впливатиме як найбільше. Саме ґрунтовне знання мови і бездоганне володіння мовленням забезпечить можливості для вашої самореалізації як особистості, професіонала, а можливо, і громадського і державного діяча.

Освіті часто зображають у вигляді сходів, які ведуть людину до майбутнього. Цей посібник має стати важливою сходинкою у вашому навчанні.

На цю сходинку ви зможете стати як перед закінченням шкільної освіти, тобто навчаючись у випускному класі, так і навчаючись у такому важливому дев'ятому або навіть восьмому чи сьомому класі! Адже навчатися не тільки ніколи не пізно, а й ніколи не рано! Тим більше навчатися мови!

Отже, користуючись посібником, ви зможете:

- закріплювати й узагальнювати здобуті на уроці мови теоретичні знання — із цією метою в книжці подано лаконічно викладені мовні правила і якнайучасніші таблиці та схеми;
- свідомо виробляти здатність вправно та швидко розпізнавати й аналізувати мовні явища — посібник включає призначені для цього алгоритми;
- тренуватися в застосуванні мовних знань — посібник містить **різноманітні вправи**.

Проте головне призначення навчальної книжки — підготовка до ЗНО, формування навичок правильно і швидко виконувати тестові завдання різних форматів.

Завдання посібника — зробити так, щоб тестове завдання стало для вас звичним інструментом самооцінювання. Тест ви виконуватимете для об'ективної самоперевірки, безупинно розширюючи діапазон власних навчальних можливостей, оцінюючи не лише рівень своїх знань, а ще й тренуючи себе на швидкість реакції.

Будемо раді, якщо книжка допоможе вам безперервно поповнювати знання мови, формувати все нові й нові вміння, тобто безупинно рухатися вперед, розвиваючи упевненість у своїх силах.

Автори та колектив видавництва

Зміст

Дорогий учню! Люба ученице! 3

Розділ I ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ

Звукова система української мови. Творення звуків мови.....	4
Тестові завдання.....	10
Голосні та приголосні звуки	13
Тестові завдання.....	18
Позначення м'якості приголосних на письмі	22
Тестові завдання.....	25
Подвоєння букв на позначення збігу однакових приголосних звуків і подовження м'яких приголосних	28
Тестові завдання.....	31
Правопис префіксів	33
Правопис суфіксів	36
Тестові завдання.....	39
Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків.....	42
Тестові завдання.....	44
Правопис великої літери. Лапки у власних назвах.....	47
Тестові завдання.....	49
Написання слів іншомовного походження	53
Тестові завдання.....	56
Написання складних слів. Правопис складноскорочених слів	59
Тестові завдання.....	62
Правопис відмінкових закінчень іменників	64
Тестові завдання.....	72
Правопис відмінкових закінчень прикметників	74
Тестові завдання.....	76
Правопис <i>и</i> та <i>и</i> у прикметниках і дієприкметниках	78
Тестові завдання.....	80
Не з різними частинами мови.....	82
Тестові завдання.....	85

Розділ II ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Лексичне значення слова	88
Тестові завдання	92
Лексика української мови за походженням. Активна і пасивна лексика української мови. Застарілі й нові слова (Неологізми)	96
Тестові завдання	99
Загальнозвживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика.	
Терміни. Нейтральна та емоційно забарвлене лексика	102
Тестові завдання	104
Фразеологізми	107
Тестові завдання	109

Розділ III БУДОВА СЛОВА

Будова слова	114
Тестові завдання	118

Розділ IV МОРФОЛОГІЯ

Самостійні та службові частини мови	122
Іменник	122
Тестові завдання	128
Прикметник	132
Тестові завдання	139
Числівник	145
Тестові завдання	152
Займенник	155
Тестові завдання	160
Дієслово	165
Тестові завдання	173
Прислівник	177
Тестові завдання	181
Дієприкметник. Дієприслівник	185
Тестові завдання	191
Службові частини мови	196
Тестові завдання	202
Вигук	206
Тестові завдання	210

Розділ V СИНТАКСИС

88	Словосполучення	212
92	Тестові завдання	217
96	Речення	219
99	Тестові завдання	223
02	Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення	227
04	Тестові завдання	233
07	Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	236
09	Тестові завдання	244
14	Просте ускладнене речення	248
18	Тестові завдання	257
22	Складне речення	263
25	Складносурядне речення	264
28	Тестові завдання	268
32	Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини	271
35	Тестові завдання	277
38	Безсполучникове складне речення	280
42	Тестові завдання	283
45	Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	285
48	Способи відтворення чужого мовлення	288
52	Тестові завдання	292

Розділ VI СТИЛІСТИКА

5	Стилі мовлення	295
5	Тестові завдання	302

Розділ VII РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ

1	Орієнтовні завдання для створення власних висловлень	305
1	Відповіді до тестових завдань	311

Навчальне видання

**ГЛАЗОВА ОЛЕКСАНДРА ПАВЛІВНА
ДИКА НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА**

УКРАЇНСЬКА МОВА

**Комплексне видання
для підготовки до ЗНО та ДПА**

За чинною програмою ЗНО

Редактор M. M. Косар

Технічний редактор Л. І. Аленіна

Комп'ютерна верстка К. П. Мирончик

Коректор Н. А. Нечитайлло

Формат 60x90/8.

Ум.-друк. арк. 40,00. Обл. вид. арк. 32,00.

Наклад 10 030. Зам № 8428.

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи

до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції»

Серія ДК № 6109 від 27.03.2018 р.

**Адреса видавництва:
04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua**

Віддруковано ТОВ «Поліпрінт».

**Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції»**

**Серія ДК № 1250 від 27.02.2003 р.
04074, м. Київ, вул. Лугова, 1А**

СИСТЕМНА ПІДГОТОВКА ДО ЗНО з 5 КЛАСУ

- ВИМОГИ ПРОГРАМИ ЗНО
- ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ
- НАВЧАЛЬНІ ТАБЛИЦІ, СХЕМИ
- ТРЕНАРУВАЛЬНІ ВПРАВИ
- ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ

ОСВІТА
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

Торговий дім
«Освіта-Центр +»

З питань придбання навчально-методичної
літератури можна звертатися:
ТОВ «ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР +»
[osvita-center.com.ua;](http://osvita-center.com.ua)
osvita@osvita-center.com.ua
тел.: (044) 209-76-49; (099) 553-33-96;
(098) 961-73-18; (067) 401-75-41.

